

Nieuwsflash – November 2024

Epidemiologische update over luchtweginfecties en presentatie van het Winterplan Luchtweginfecties

In het laatste [wekelijkse bulletin over acute luchtweginfecties \(week 43\)](#) bleef de “Respi-radar” tool op “groen” niveau, wat overeenkomt met het basis epidemiologisch niveau. Alle indicatoren daalden, met uitzondering van het aantal ziekenhuisopnames voor ernstige acute luchtweginfecties (SARI), dat licht steeg. Voor het winterseizoen 2024-2025 heeft de Risk Management Group (RMG) een “[Winterplan Luchtweginfecties](#)” ontwikkeld, dat is goedgekeurd door de Interministeriële Conferentie (IMC). Dit plan is opgesteld op basis van evaluaties van voorgaande seizoenen, wetenschappelijke gegevens en kennis die is opgedaan na de COVID-19-pandemie en heeft als doel om een reeks aanbevelingen voor te stellen die specifiek zijn voor elk niveau van de epidemiologische respiratoire situatie. Het plan houdt rekening met de meest voorkomende respiratoire infecties in België (Influenza, SARS-CoV-2, RSV en *Streptococcus pneumoniae*) en richt zich zowel tot de algemene bevolking als tot de gezondheidssector. Schrijf u in [op de nieuwsbrief](#) om op de hoogte te blijven over de respiratoire epidemiologische situatie.

Nieuwe surveillance van oversterfte in woonzorgcentra

De COVID-19-pandemie heeft kwetsbaarheden binnen woonzorgcentra (WZC) blootgelegd. Om hierop in te spelen, heeft het Be-MOMO-team ([Belgian Mortality Monitoring](#)) van Sciensano, in samenwerking met Statbel, een nieuw surveillance initiatief opgezet: [Be-MOMO in woonzorgcentra](#). Deze surveillance richt zich op het monitoren van de mortaliteit door alle oorzaken onder de WZC-bewoners in België, zowel op nationaal als gewestelijk niveau. De wekelijkse monitoring maakt het mogelijk om bijna real-time oversterfte door alle oorzaken onder de WZC-bewoners en de rest van de bevolking te kwantificeren. De resultaten zijn sinds oktober 2024 beschikbaar in het [wekelijkse bulletin van acute luchtweginfecties](#).

Door muggen overgedragen ziekten - update over de epidemiologische situatie in Europa

Dengue: Net als vorig jaar hebben Frankrijk, Italië en Spanje ook dit seizoen uitbraken van dengue gemeld, maar het totale aantal gevallen is dit jaar meer dan verdubbeld ten opzichte van vorig jaar in de drie landen. In Italië meldde de gezondheidsautoriteit op 24 oktober 200 gevallen van lokaal opgelopen dengue (zonder reisgeschiedenis) in de regio's Marche, Emilia Romagna, Lombardije, Abruzzo, Toscane en Veneto. Vectorsurveillance en -bestrijdingsmaatregelen zijn gestart volgens het nationale plan (Piano Nazionale per la Sorveglianza Prevenzione e Risposta alle Arbovirusi). Op het Franse vasteland waren tot 23 oktober 82 gevallen van lokaal opgelopen dengue gemeld, verspreid over de departementen Alpes-Maritimes, Drôme, Hérault, Pyrénées-Orientales of Lozère, Vaucluse en Var. Onderzoeken zijn lopende en vectorbestrijdingsmaatregelen worden geïmplementeerd. In Spanje werden 8 gevallen van lokaal opgelopen dengue gemeld, waarvan 6 werden opgespoord via actieve case-opsporing na de diagnose van de eerste 2 gevallen. Alle Spaanse gevallen maakten deel uit van een uitbraak in de regio Terragona in Catalonië. Aangezien de tijgermug, de vector van het denguevirus, in een groot deel van Europa voorkomt, zijn deze uitbraken niet onverwacht, hoewel de intensiteit van de uitbraken wel opmerkelijk is.

West-Nijlvirus (WNV): Tot 2 oktober 2024 hebben 18 Europese landen via het Europese surveillancesysteem (TESSy) in totaal 1.202 gevallen van lokaal opgelopen WNV-infecties gemeld, met 88 sterfgevallen. Dit jaar werden gevallen vroeger (1 maart) en later (26 september) waargenomen dan in voorgaande jaren. Lokaal opgelopen gevallen werden gemeld in Italië (422), Griekenland (202), Spanje (114), Albanië (102), Hongarije (101), Roemenië (71), Servië (53), Oostenrijk (34), Turkije (30), Frankrijk (27), Kroatië (20), Duitsland (8), Slovenië (5), Kosovo (4), Slowakije (4), Bulgarije (2), Noord-Macedonië (2) en Tsjechië (1). Het aantal gemelde gevallen per maand is dit jaar hoger dan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar voor dezelfde maanden. Hoewel de cijfers lager zijn dan in 2018, toen rond deze tijd van het jaar 1.728 gevallen werden gemeld, hebben dit jaar tot nu toe 180 regio's (in 18 landen) gevallen gemeld, vergeleken met 103 regio's in 2023 en 159 regio's in 2018 voor dezelfde periode.

Mpox – Epidemiologische update over Afrika en België

Sinds de vorige update in de [flash van oktober](#) blijft het dagelijks aantal mpox-gevallen toenemen en breidt de epidemie zich verder geografisch uit in Afrika. De Democratische Republiek Congo (DRC) en Burundi zijn nog steeds het zwaarst getroffen, maar ook in Oeganda wordt een toenemend aantal gevallen gemeld. In Zambia, Zimbabwe en Mauritius werden in oktober de eerste mpox-gevallen gemeld (nog geen informatie over de clade). In de DRC is de subclade Ib nu in zes provincies (Noord- en Zuid-Kivu, Tanganyika, Kinshasa, Kasai, Tshopo) vastgesteld, waarbij in de laatste drie provincies zowel subclades Ia als Ib circuleren. [Voorlopige resultaten](#) van fylogenetisch onderzoek van stalen uit Kinshasa suggereren dat herhaalde mens-op-mensoverdracht een belangrijke rol speelt in de verspreiding van zowel clade Ib (zoals in Zuid-Kivu) als clade Ia. Dit wijst erop dat de dominante transmissieroute sterk context-afhankelijk is. In de bosrijke provincies waar de subclade Ia oorspronkelijk voorkwam vond er historisch gezien vooral transmissie van dier naar mens, met slechts beperkte overdracht van persoon tot persoon.

Op 22 oktober 2024 meldde Duitsland dat de subclade Ib van mpox was vastgesteld bij een man die recent uit Rwanda was teruggereisd. Alle contactpersonen in Duitsland werden geclassificeerd als laag-risico, er werden geen secundaire gevallen gemeld. Op 30 oktober meldde ook het VK een eerste geval van de subclade Ib, bij een persoon met reisgeschiedenis naar landen waar clade Ib circuleert, met intussen [drie secundaire gevallen](#) onder de huishoudcontacten (zonder reisgeschiedenis). Het is niet onverwacht dat geïmporteerde gevallen van clade I sporadisch voorkomen in Europa. De [risico-evaluatie van de Risk Assessment Group van 22 augustus](#) blijft van toepassing. Naast deze gevallen van de sub-clade Ib in Europa (na een eerder geval in Zweden in augustus) circuleert nog steeds subclade IIb. In september werden er 211 mpox gevallen (alle clades) gemeld in de WHO EURO regio, tegenover 285 in augustus.

Marburgvirusepidemie in Rwanda: epidemiologische update

De Marburgvirusepidemie in Rwanda blijft verder evolueren. Van 27 september tot 24 oktober zijn er [64 gevallen bevestigd](#), waarvan 15 mensen zijn overleden en 46 zijn hersteld. De gevallen behoren tot één cluster met verschillende vertakkingen, die allemaal gelinkt zijn aan zorginstellingen en het vermoedelijke indexgeval. De meeste gevallen zijn mannen in de leeftijdsgroep 30-39 jaar. Rwanda zet de nodige maatregelen in om de uitbraak onder controle te krijgen. Het ECDC blijft het risico van overdracht binnen de EU in het geval van geïmporteerde gevallen inschatten als zeer laag, met een lage impact.